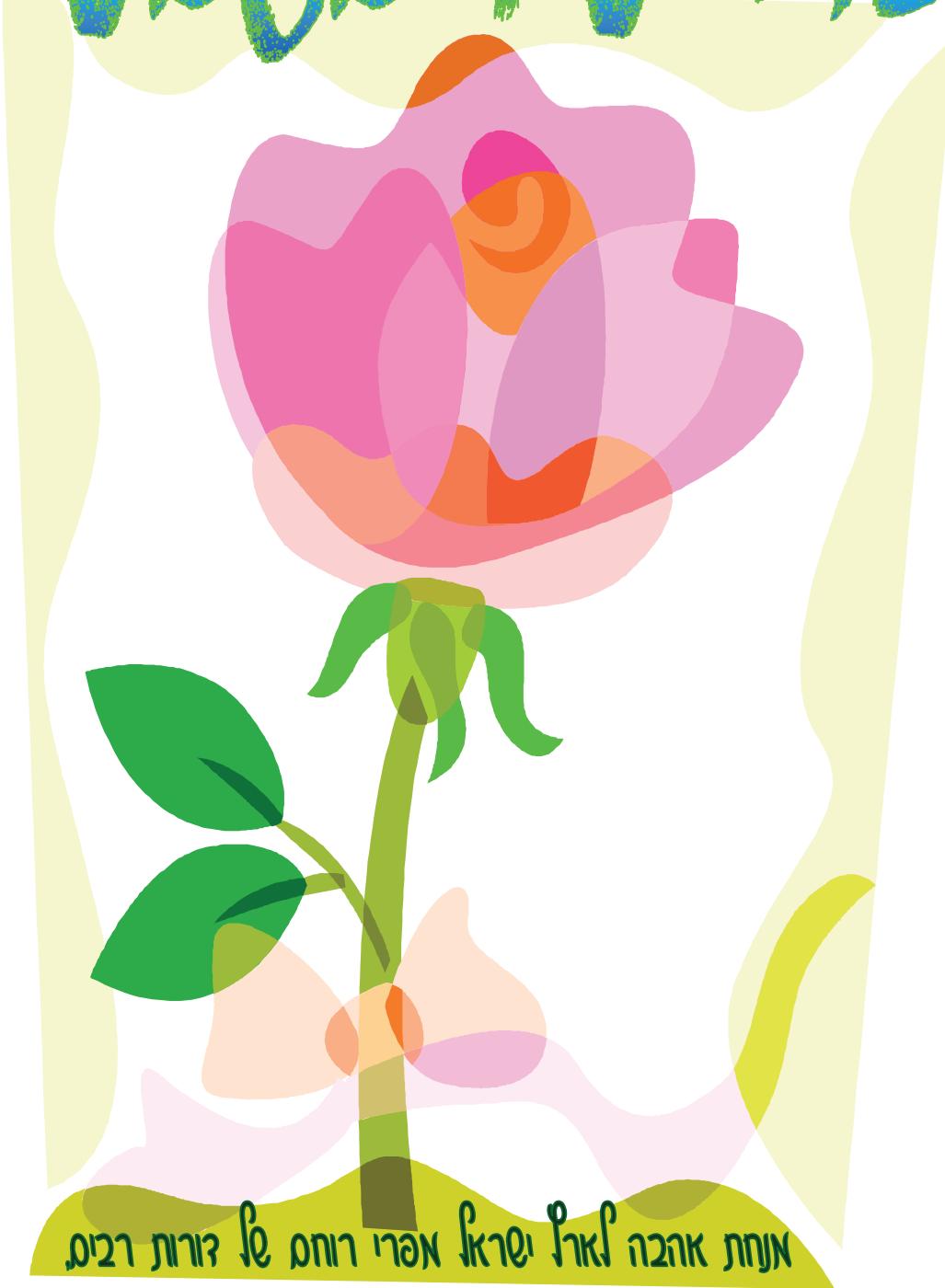

מועצה אזורית עמק חפר
מרכז קהילתי אוזורי

וְאֶת כָּל־כָּלֵב

ארחות אהבה גן ורקי נארו רוחם של גנות רבט

וְאֶת צִיּוֹן לִיאַת - ליהות וחוויות תרבויות
גִּדְעֹמֶג אֶת גִּנְעָמָה, דְּרוּמָה גִּחְבָּרָתָה וְאֶת גִּפְעָרָה

אל-על ריעם פרקאי ולרעה ג'יא-נא-אל | איטק: הרקה ג'יא-נא-אל

בשער.

רדריך את נרות החג:

הנר הכהול המסמל את ארץ ישראל
הנר הלבן המסמל את מדינת ישראל
והנר הירוק המסמל את אילנות הארץ.

נברך על האילן ועל חנובות האילן שזכהנו לגדלו,
לחסותו בצליו, להחbeschם מריחו וויפי.
אשרינו שהגענו להדלק נר של ים טוב.

ארבעה ראשית שנים הם:

באחד בנין. ראש השנה למלכים ולרגלים.

באחד באול. ראש השנה לمعשר בהמה. בבי אלעזר ובבי שמעון אומרים: באחד בחתני.

באחד בחתני. ראש השנה לשנים ולשפטין וליבולות, לבתיהם ולרכות.

באחד בשבט. ראש השנה לאילן, קדבנה בית שמאי. בית היל אומרים: בחתמזה עשר בו.

(משנה, ראש השנה א' א')

אלגורים רבים עברו לנו בשבט לאורך ימי מסורת ישראל. החל מימי בית ראשון, בהם הווה נקודות ציון בלוח השנה, לצורך חישובי המועשרות על חנובות האילן, ועד ימינו אלו. בכל אחד משערי הסדר, נפגש בגלגול וחידוש של החג.

מה נשנה סדר ליל ט"ז בשבט מסדר ליל פסח?

שבסדר ליל פסח אנו אוכלים מצוח:

הלילה זהה - כלו פירות.

שבסדר ליל פסח אנו שותים יין בכל צבע;

הלילה זהה - יין לבן ויין אדום.

שבסדר ליל פסח אנו מספרים ביציאת מצרים;

הלילה זהה - אנו מספרים בשבח ארץ ישראל ופירוטה.

(נגעה הרואבני)

ולמה זכו אילנות לראש השנה המוחד לעצםם?

ראו שניתן לראש-ה השנה לבני אדם, באו ואמרם:

כחוב בתורה "כִּי הָאָדָם עַז הַשְׁדָה".

נמשל אדם לעז ועז לאדם.

ואם כך, מה אדם יש לו לראש השנה, אף עז בדין

הוא יהיה לו ראש השנה.

וכיוון שדיברו אילנות דברים של טעם,

נתקבלו דבריהם.

אמרו להם: באיזה חדש נקבע ראש השנה שלכם?

השיבו אילנות: כיוון שאנו צריכים למים, קבעו

בשבט, שמדובר דלי.

(הימן הירושלמי)

רבי נחמן מברסלב היה אומר: דע, כי כל רעה ורעה יש לו ניגון מיוחד, לפי העשבים ולפי המיקום שהוא שם, כי כל עשב ועשב יש לו שירה, ומשירת העשבים נעשה ניגון של רעה. הוא היה אומר: הלוואי והיית זוכה לשמעו את כל השירות והתחבחות של העשבים, איך כל עשב ועשב אומר שירה לה' יתברך, בלי תהיה ובלי שום מחשבות זרות ואין מצלפים לשום גמול. כמה יפה ונאה, ששומעים את השירה שליהם. וטוב מאוד בינהם לעבד את האלוהים ביראה.

"אין לך כל שעשׂ ועשׂ
שׂאין לו מזל ברקיע
שׂמכח אותו ואומר לו : גָּדֵל !"
(בראשית רבבה י', ו.)

ב' שירת העשבים

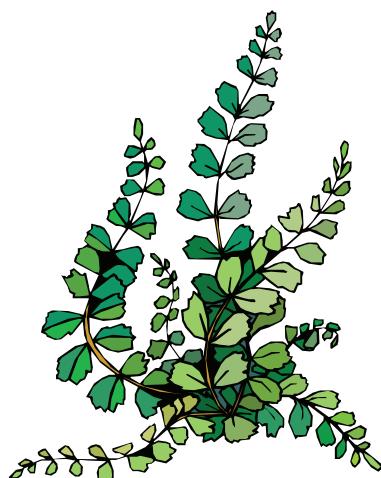
וכשהלב
כו השרה מתחמלא
ומשתוקך
אל ארץ ישראל,
אור גדול
אדן נמושך וחולך
מקדושחה של הארץ
עלון.
ומשירת העשבים
נעשה ניגען
של הלה.

כמה יפה
כמה יפה ונאה
כשושמעים השירה
שליהם.

טוב מאוד
להתפלל בינהם
ובשמחה לעבוד
את שם
ומשירת העשבים
מחמלא הלב
ומשתוקק.

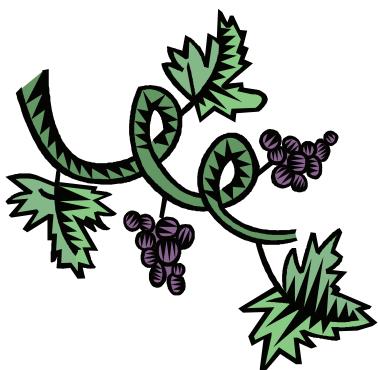
דע לך
שכל רועה ורואה
יש לו ניגון מיוחד
משלו.

דע לך
שכל עשב ועשב
יש לו שירה מיוחדת
משלו.
ומשירת העשבים
נעשה ניגון
של רועה.

שער הסתירות: שולם הטעשיה ס' בשבכט בגולה

ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם
אשר ברא יין עסיס ותירוש טוב מעצי גפנים
והוא ערבות לנפש וטוב לאדם ומשמח לב
ומצחائيل פנים.
(מתוך הגניזה הקהירית, המאה ה-9)

הננו מוכנים ומאזומנים לשחות כוס ראשונה מארבע כוסות.
נמזוג כוס ראשונה, כולה יין לבן.
היין הלבן מסמל את עונת הסתיו ואת ראשית החורף.
החמה נחלשת, השמיים מתחסרים בענןם, העצים בשכלת,
הטבע נכנס לתרדמתה.
הכוס הראשונה - כוס האילנות, יופיה של הארץ ופירותיה.

נברך על הגוף ועל תונבות הגוף, מחנה אדם ואדמה.
על שבת אחיכם גם ייחד, מועדים וחגים.

על ידים הפורשות כפותיהן בברכה,
לימים, לפרייה ולחсад השמחה.
לחיים טובים ולשלום.

לחיים!!!

ב שлаг על עיר (פיירות חמישה-עשרה)
מילימ ולחן: נעמי שמר

שלג על עיר, נח כמו טלית.
ארצאות החום, מה הבאת לי.

דבש החhana, מתק החרוב.
אורחות גמלים עמוסי כל טוב.

שלג על עיר, כל הלילה נח.
אל ארצאות החום, אהובי הילך.

שלג על עיר, שלג על פני.
ובתוור הפרי, כל געגוע.
שלג על עיר, שלג על פני.
ובתוור הפרי, כל געגוע.

הנה שוב ישוב, שימוש לבבי.
וכשם חפוח- זהב יביא.
הנה שוב ישוב, שימוש לבבי.
וכשם חפוח- זהב יביא.

שלג על עיר, והלילה קר.
ארצאות החום, לי יביא חמר.
שלג על עיר, והלילה הקר.
אל ארצאות החום, לי יביא חמר.

ארץ חטה וטהורה, יגפן ותאנגה זרמוֹן; אָרֶץ זִית – שְׂמָן, זַבְּטָח.

נאכל עוגה או מאפה שעשי מקמח חיטה.

ונברך
או יימלא שחוק פינו ולשוננו רינה. נברך על הפת, מתנה אדם ואדמה.

שבעת המינים

בעריכת סדר ט"ו בשבט, אנו מבקשים לחדש מנוגה שנגאו בו המקובלים בצדפת, תלמידיו וחבריו של האר"י נר' יצחק לורייא. למנוגה זה קראו "תיקון". ומהו תיקון ט"ו בשבט? זה עיסוק בלמידה, באכילה ובנהנה שבפיירות שנשחבה בהם ארץ-ישראל, והם "מעשי ידיו להתפאר" של הבורא. המקבילים, בזרכם המיחדש, חתרו להגיא באמצעות סמלים מהמציאות אל משחו מעל ומعبر לה, אל עולמות נשגים, אל מרחבים אלוהיים.

הפיירות שאנו אוכלים בסדר ט"ו בשבט מסמלים עולמות אלו:

פיירות עולם העשיה אשר תוכנן נאכל וклиיפותיהם נזרקות: אגוזים, שקדים ופירות הדר.
פיירות עולם היצירה אשר עיקרמן נאכל וזרען מתחפות ויצר חיים חדשים: תמרים, שזיפים,
 זיתים ותפוחים.

פיירות עולם הבריאה אשר הכל בם נאכל: תנינים, חרובים, צימוקים ותותים.

■ השקדייה

■ בארץ אהבתך השקד פורח

מילים: לאה גולדברג
לחן: מוני אמרילין

אר מי עני נשר לו ויראנן,
ומי לב חכם לו ויכרנן.
מי לא יטעה,
מי לא ישגה,
מי יפחח לו הדלה?

baraatz ahavati shekdek purach,
baraatz ahavati machchim laorot,
laorot,
shebu ulmotot,
shebu ammotot,
shebu klotot bishur,
shebu ulmotot,
shebu klotot bishur,
shebu ulmotot,
shebu klotot bishur,
shebu ulmotot,
shebu klotot bishur.

baraatz ahavati shekdek purach,
baraatz ahavati machchim laorot,
shebu ulmotot,
shebu ammotot,
shebu klotot bishur.
baraatz ahavati ul zriich dagel,
al aratz ahavati yoba uvara regel.
bishesha tovah,
bishesha berocha,
hemshichah kel zera.
bishesha tovah,
hemshichah kel zera,
hemshichah kel zera.

מילים: י. דושמן
לחן: מ. רבינה

ההשקדייה פורחת,
ושמש פז זורחת,
צפורים מראש כל גג
מבשרות את בוא החג.

ט"ו בשבט הגיע
חג לאלנות.
ט"ו בשבט הגיע
חג לאלנות.

הארץ משועעת
הגיא עת לטעת,
כל אחד יקח לו עץ
באתמים נצא חוץ.

ט"ו בשבט הגיע...

צאו נא לכרכם -
כל עץ השקד שם רן
וראו נא, בין-לילה
כולו הפך לבן!
(א. ידין)

פירות עולם העשיה

פירות עולם העשיה הם פירות הדורשים האגנה חיצונית מרובה, ולכן יש קליפה השומרת עליהם. פירות אלה הם שקדים, אגוזים, בננות, רימונים ופירות הדר.

נאכל פירות שאית תוכם אוכלים ואת קליפתם משליכים.

ברוחה הארץ וברכיהם אילנות ארץ ישראל,
המצמיחים עצים ופירות למאכל ולהנאה.

עם ישראל נמשל לגיל של אגוזים המסוגל להיות יציב רק כאשר כל האגוזים נמצאים במקומם. במידה ששולפים אגוז אחד הגיל מתחמוט ומתרגש. מכאן לנו: כל הפירות אדם יכול ליטול מהם מתווך השק, ואין חבריהם מרגישים. אבל האגוז, כיון שהוא נוטל בידך מעט מהם – כולם מתרגשים. כך ישראל: כיון שנוטל אחד מהם ונונח במחבוש, מיד ניעורים כולם ופודין אותו. (ע"פ שיר השירים רביה 1)

למה נמשלו ישראל לזית?
זית אין עליו נשורין לא בימות
החמה ולא בימות הגשםים, אף ישראל
אין להם בטילה עולמית, לא בעולם הזה
ולא בעולם הבא.

(שמות רבא, לו)

שער החורף: עולם היציאה.

ט' בשבט עשרה עליה

כוס שנייה

הגענו מוכנים ומזומנים לשותות כוס שנייה מארבע כוסות.

נmezog כוס שנייה, רובה אין לבן ומיעוטה אין אדם.

ליין הלבן הוסיףנו מעט אודם. בתקופה זו החורף מושל על פני הארץ, אבל בטבע הרדום מהתגלים סימנים קטנים להתעוררות: השקד מתחילה לפרוח והכלניות צוצות.

הכוס השנייה מוקדשת לעצי ארץ-ישראל, לailנות הפרי ולאילנות השורק, לחורש הטבעי ולחורש הנטווע ולקרן הקימת לישראל.

לח"טמו!

גביך על הגפן, ועל פרי הגפן.
על ארץ חמדת טוביה ורחה.

"כי תבאו אל הארץ ונטעתם" (זיקרא י"ט)

אמר להם הקב"ה לישראל:

אף על פי שתמצאו אותה מלאה כל טוב,

לא תאמרו- נשב ולא ניטע,

אלא **חיו** זרים בנטיעות.

כשם שנכנסתם ומצאתם נטיעות שנטעו אחרים,

אף אתם **חיו** נוטעים לבניכם".

(מדרש תנחותא, פרשת קדושים)

"וַיְתַבֵּא אֲלֵיכָו הַיּוֹנָה לְעַת עֶרֶב
וְהִנֵּה עַלְהָה - זִית טְרֵפָה בְּפִיה" ...

(בראשית ח, 11)

♫ כי תבאו אל הארץ

מילימ: מין המקורות

לחן: עממי

כי תבאו אל הארץ
ונטעתם כל עץ תחילה,
ונתן העץ פרי
והארץ יבולה.

עת לנטווע אילנות
עת לנטווע הלבנות.

ישבתם איש תחת גפנו
ותחת תאנתנו,
והייתם כעץ שתוול
על פלאי מים

פירות עולם היצירה

פירות עולם היצירה הם פירות הדורשים פחות הגנה חיצונית,
יש בהם יכולת לייצור חיים חדשים. פירות אלה הם: חמר, תפוח, זית.
נאכל מן הפירות שבתוכם גרעיני זרע, מהם מתחפחים פירות חדשים.

רבי אלעזר בן עזריה היה אומר: כל שהכמתו מרובה
מממשיו, והרוח באה ועוקתו והופכו על פניו.
מוסטין, ושורח מושבון מהוכמתו, למה הוא דומה? לאילן
שמעיפוי מרובין שורשי מרובין, שאפלו כל הזרחות
שבעולם באות ונוסבות בו אין מזיות אותו ממקומו,
שנאמר: "וזיהו כען שתול על פלאי מים".
(אבות פרק ג' משנה ז)

♫ כך הולכים השוחלים

מילימ: יצחק שנחר
לחן: ידידה אדמן

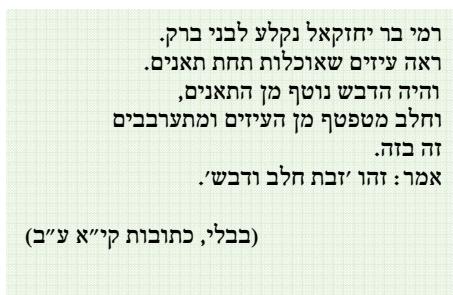
כמה באתם, השוחלים?

הך הקרכע ובצור
ואומות סביב נחפר
בהרדים ובמושיר
בט"ז בשבט
בט"ז בשבט
בט"ז בשבט.

כך הולכים השוחלים
רוں בלב ואת ביד
מן העיר ומן הכפר
מן העמק, מן ההר
בט"ז בשבט
בט"ז בשבט.

שער האביב: שולם הבראיה.. ס' בשמי שמירת הטבע הארץ ישראל

חוני המעהל היה מהלך בדרכו. ראה אדם נטע חרוב. אמר לו: החרוב לכמה שנים טוען פירות? אמר לו: לשבעים שנה. אמר לו: ככלום יודע אתה שתchia שבעים שנה? אמר לו: אני מצאתי את העולם בחורובים: כשם שנטעו אבותיהם לי, אטע אני לבני.

(ע"פ בבלי, תענית כג' עמ' א)

גנוס מוכנים ומוציאים לשחות כוס שלישית מארבע כוסות.
נמזוג כוס שלישית, ח齐יה יין אדום וח齊יה יין לבן.
כוס זו מצינית את עונת האביב.
היין האדום מסמל את חום השימוש ההולך וגובר.
היין הלבן מסמל את גשמי החורף שנאגרו באדמה.
ימי החום מתגברים על ימי הקרה, הטבע מתחנער משנתו.
הפריחה בשיא תפארתה, ושתיחי צבע נפרשים בשדות ובגנים.
נקדיש את הocus שלישית להגנה על הטבע של ארץ ישראל
ולאהבת החיים והצומח.

גברך על הגפן, ועל פרי הגפן,
על ארץ חמוצה טובה ורוחבה.
לח"ט!

פירות עולם הבראיה

פירות עולם הבראיה מסמלים עולם שאיןנו מתקלה,
ושאין בו שום דבר שנזרק, מחהזב או פוגע בטבע.
פירות כאלה הם: תאנים, חרובים, תותים וענבים.
נאכל פירות הנאכלים כמותם שהם.

❖ עוד לא תמו כל פלאיך

מלחים: יורם טהר-לב
לחן: רמי קלינשטיין

נביאה בברגדיינו את ריח
הכפרים
בעומון ליבנו יכו העדרים,
ישנה דממה רוגעת
וקרכן אור יפה,
ולוארה נפשעה ברגל יחפה.
עוד לא תמו כל פלאיך...

עוד לא תמו כל פלאיך
עוד חומר לו שט
עוד לבי מכיה עם ליל
ולוחש לו בלאת:
את ל' רק, את האחת
את ל' את, אם ובת
את ל' את המעט
המעט שנותר.

ארצנו הקטנטונת, ארצנו היפה
מולדת בלי כthonת, מולדת יחפה
קבלני אל שיריך, כליה יפהפייה
פתחוי ל' שעורייך אבא במ אודה יה.

בצל עצי החורש, הרחק מאור חמה
יחדיו נכה פה שורש אל לב האדמה
אל מעינות הזוהר, אל בארות התהום
מולדת ללא תואר וצענין יתום.

ויא? טוב... אל לא יותר מדי!

כשהחילה נח נוטע בא שטן ועמד לפניו. אמר לו: מה אתה נוטע? אמר לו: כרם. אמר לו השטן: מה-טיב? אמר לו: פירותיו מתוקין בין לחם בין יבשים וועשן מהם אין המשמח לבבות. אמר לו השטן: רצונך שנטענו יחד אני ואתה? אמר לו: حق. מה עשה השטן? הביא רחללה, הביא ארוי, הביא קוף, הביא חזיר... והטיף דמיהם והשכה בהם אותו הכרם. רמז לו: כשאדם שותה כוס אחת - הרוי הוא כרחללה, עניינו ושפל-רוח.

כשהוא שותה שתי כוסות - מיד געשה גיבור כاري ומחייב לדבר גדולות ואומר: מי כמוני? כיוון ששתה שלוש או ארבע כוסות - מיד הוא געשה קוף, עמד ומרקך ומשחק ומגביל פיו לפני הכל ואין יודע מה - יעשה.

נשחכר - געשה כחויר, מחלכלך בטיט ומוטל באשפה. (תננומא נ"ח)

"נוואר תאננה יאכל פרייה" (משל ב"ז 18) - למה

נמשלה

תורה למתאננה?

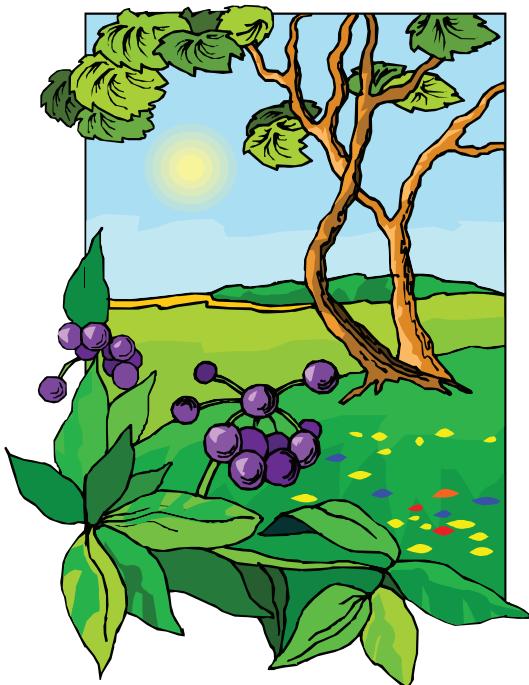
אלא כל הפירות יש בהם פסולת: תמרים יש בהם

גרעינים,

ענבים יש בהם חרצנים,

רימונים יש בהם קליפין, אבל תאננה כולה יפה לאכול.

(ילקוט שמעוני, יהושע א')

מעשה באדם שהיה הולך במדבר והיה רעב, עייף וצמא, ומצא אילן שפירותיו מתוקין, וצילו נאה, ואמת מים עוברת תחתיו.

אכל מפירותיו, ושתה ממייו, וישב בצלו.

וכשביקש לילך אמר: "אילן, אילן, במה אברכך? אם אומר לך שיש לנו פירותיך מתוקין- הרי פירותיך מתוקין;

שהיא צלך נאה- הרי צלך נאה; שתהא אמת מים עוברת תחתיך- הרי אמת מים עוברת תחתיך.

אלא יחי רצון שככל נטיות שנותעים ממך יהיו כמותך." (עפ"י בבלוי, תענית ח' ע"ב)

שורק הקיא: טולם ומלאור ט' בשבט ואיכות הסביבה בקיום

cosa רבעית

הננו מוכנים ומצוונים לשותה כוס רבעית ואחרונה בסדר זה.
נוזג כוס רבעית, של יין אדום בלבד.

בקיש חומ השמש מחפש על פני האדמה, לאחר שaber על קו החורף.
פירות הקיש בשיא הבשלתם: עגבבים, אבטיחים, שזיפים ופרוסקים.

הכוס הרבעית מוקדשת לשלום, אהבת האדם, למדינת ישראל
ומחת הטבע שהוא מעניק לנו, בתקווה שנצליח לשמור על הטבע ולא לקלקל.

נברך על הגוף, ועל פרי הגוף,
הטוב לאדם, המשמח לב ומצחיל פנים.
לחיים!

בשעה שברא הקדוש ברוך הוא את אדם הראשון,
נשלו והחזירו על כל אילני גן עדן,
ואמר לו: ראה מעשי כמה נאים ומשובחים הם, וכל מה
שבראת**י**
- בשביילך בראתי. תן דעתך שלא תקלקל ותחריב את עולמי,
שאם קקללתך - אין מי שיתקן אחריך.
(קהלת ר' רביה ט')

ופקחת ביום ההוא את עיניך, בן אדם,
והצצת ישר לתוכך עיני הטבע וראית בהן את תמנונך.
וידעת, כי אל עצמן שבת,
כי בחועלם מהטבע החולמת עצמן.
(א. ד. גורדון, "האדם והטבע",]

חפילת האילן / המנון רשות שמורות הטבע של מזמבריק

תרגום: דידי מנוטי

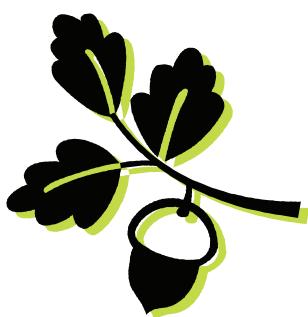
משום כך איזוני- העובר והשב,
אל חפגע بي לשואא,
אל חפגע بي לשואא.

כי אני הקורה שהקימה בקתה
ואני השולחן ואני המיטה
ואני הוא הסוף ואני המשקוף
ואני הדית שהפכה למונפ.

אני המסיק בקריה את ביתך
ואני אבוקה בלילות חשכה
ואני הוא הצל ביום קיש לוחט
ואני המשען לישש הצועד

ואני הגלgal ואני הקרוון
ואני הארון למסע אחרון.

ואני המניב את הפרי המובהך
למען תרואה בו גרוןך הניחר
ובצאתך לפרנס משפחה מחה
אני חץ וקשת ואני הוכחה.

כשם שישנם שלושה עולמות של פירות, כך אפשר לראות שלושה עולמות של אנשימים:
אנשי עולם העשייה- אנשים שהקשר שלהם לעולם מתחבצע דרך עולם החומר בלבד.
אנשי עולם היצירה- אנשים שהקשר שלהם לעולם מתחבצע באמצעות עולם הרוח בלבד.
אנשי עולם הבריאה- אנשים שהקשר שלהם לעולם מתחבצע גם דרך עולם החומר וגם דרך עולם הרוח.

(סיגל דבך)

♫ אנשים טובים

מילים ולחן נעמי שמר

וממש כמו צמחי הבר הבוזדים
הם עוצרים תמיד את החולות הנזדים
הרקיע מתחבר, וכבר אפשר לראות
אנשים על אם הדרך מחייבים לאוות

תפקידו את העיניים, תסתכלו סביב
פה ושם נגמר החורף ונכנס אביב
בשדה ליד הדרך יש כבר דגניות
אל תגידו לי שכלי זה לא יכול להיות

אנשים טובים...

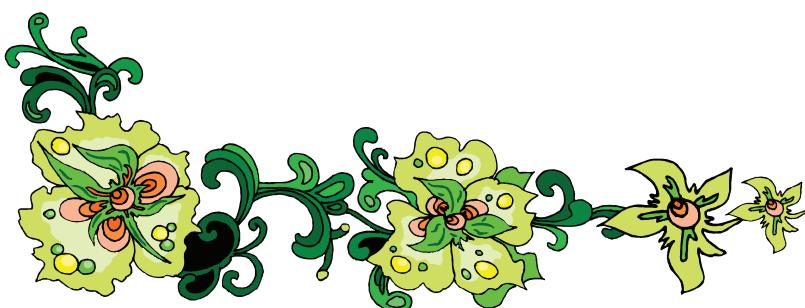
אנשים טובים באמצע הדרך
אנשים טובים מאוד
אנשים טובים יודעים את הדרך
ואיתם אפשר לצעוד

איש אחד קנה לי ספר בן מאה שנה
איש אחר בנה כינור שיש בו מנגינה
ואישה טוביה אחרת לי נתנה את שמה
ומazel אני בדרכ שרה במקומה

אנשים טובים...

איש אחד יבנה לי גשר כדי לחצות נהר
איש אחר יצמיח יער במורדות ההר
ואישה טוביה אחרת, אם יהיה קשה
רק תציבו אל האופק ותבטיח ש -

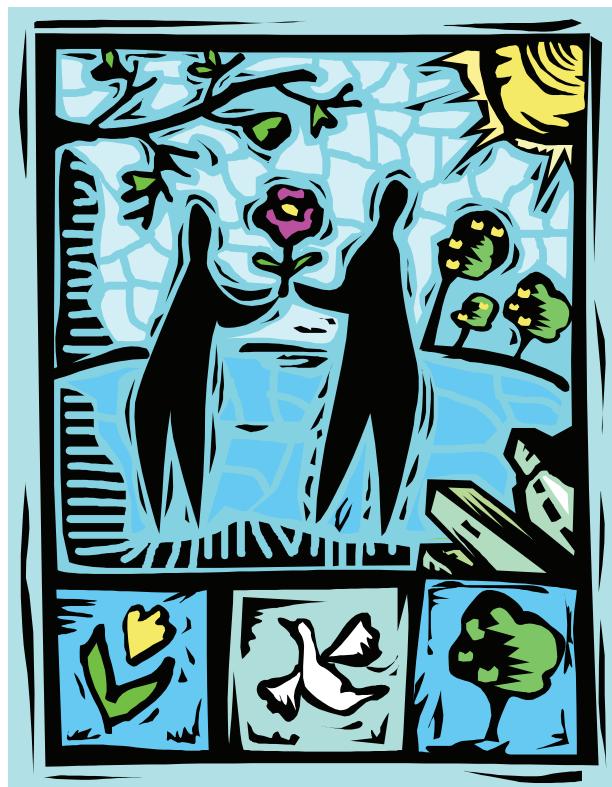
אנשים טובים...

במה נחברך:

יהי רצון שבכבודו עירicht סדר זה, בזכותו של ארבע כיסות
ובסגולתם של פירות ארץ-ישראל; נזכה להגחת כל ערכינו. שכל
אישה ואיש, שכל עץ ואילן יתנו את פריים המוחזק להם
בקהילה ובטבע, לאהבה ולהנאה מאילנות ארץ-ישראל.
שתחדש علينا שנה אילן טובה ושפועת ברכה עד בליך די.

אכל

חג שמח!

איך

ולס להגנת הצומח

מילים ולחן נעמי שמר

כבר פורחים נרקסים בשמרות הטבע
מורבדים נפרשים בשפלת החוף
כלנית וכרכום. אלף גוں צבע
והחוק שאומר --can אסור לקטוף

רק עלי אין חוק משביג
רק עלי איש אינו שומר
לו הוו לי עלי גביע
או היה מצבי אחר.

ציפוריים נדירות כבר דוגרות בסלע
אלונת נדירים נשמרים יחד
איילות נבහלות מסתכלות בשלט
בו כחוב בפירוש ש- אסור לצודו

רק עלי עוד לא שמו שליט
מסביב אין לי כל גדר
לו היתי - נאמר - איילת
או היה מצבי אחרו

אוזוני, היזהר, אל תיאע באירועו
צבעוני-ההרים הוא מוחץ לתחומו
כל גבעה נשאה בשולי העיר היא -
שಥ בר מגדור ואיזור רשותו

או אני לפעים חושבת
כי היה זה אויל רצוי
לו היתי נרקיס או רקפת
או אפילו איזה בן חצב מצוי

הסתכלו מה שקרה לי בזרה:
כל אחד עובר - חוטף - קוטף - קלע לו
זה
לו היתה חיה או פרח
או היה מצבי אחרו

אוזוני!

ט"ז בשבט

מילים: עוזד אבישר
לחן: שרה לוי חנאי

ט"ז בשבט, ט"ז בשבט,
חג ה'יום לגן,
ט"ז בשבט, ט"ז בשבט,
חג ה'יום לגן,
חג לפרט, חג ליער,
חג לכל אילן,
חג לפרט, חג ליער,
חג לכל אילן

ריקוד עצי הגן

מילים ולחן: אמייחי נאקן

כל הגן לבש לבן
תכלית אורגמן
"יום חולצת לאיין"
כל צמח חן.

במהלך יצאו
גם נרקיס כרכום
כי לכל בן ריק
חג מועד היום.

גם צבר אפיין
פה היום יركוד
והברוש ירע
ועז.

שנתיים-עשר הירחים

מילים ולחן נעמי שמר

בחורי נחן הדקל
פרי שחום נחמד
בחשון ירד יורה
עלagi רקד

בכסלו נרקיס הופיע
בטבעה ברד
ובשבט חמה הפעעה
ליום אחד.

באדר עלה ניחוח
מן הפרדסים
בניסן הונפו בכו^ח
כל החרמשים

באייר הכל צמח
בסיון הבכיר
בתמונה אב שמחנו
אחר קציר

חשרי, חשון, כסלו, טבת
חלפו, חלפו בעף
גם שבט, אדר, ניסן, אייר,
סיוון, חמוץ אב

ובבאו אלול אלינו
ריח סתיו עליה
ווחתכלנו את שרינו
מהחילה.

ההר הירוק תמייז

ሚלים: יורם טהר-לב
לחן: מוני אמריליו

פקחתי את עיני, היה אז חודש שבט
ראיחי מעלי ציפור קטנה אחת
וחכלת השמיים וען יחיד
וראיתי -

את ההר הירוק תמייז.

ההר הירוק כל ימאות השנה,
אני עוד חולם ושאל
לನשים רוחותיך כבראשונה,
לשכוב בצליך כרמל.

במושךנו ילוות קל' השכוון
רדפתי פרפרים, החילקי' במדרון
ועת חיפשתי לי מסתור לב תמים
או ברוחני -

אל ההר הירוק תמייז.

ההר הירוק כל ימאות השנה...

בשנות הנעוריהם, בשנות האהבה
טיפסנו בשביילו, ידי בטען יהה
הש��נו למפרק, לעבר העמיד
וחלמנו -

על ההר הירוק תמייז.

ההר הירוק כל ימאות השנה...

הלקטו לצבא, גדולים ונבוכים,
מתוך המלחמות חזרנו כאחים
האמנו על כפים רע זיד
ונפרדנו -

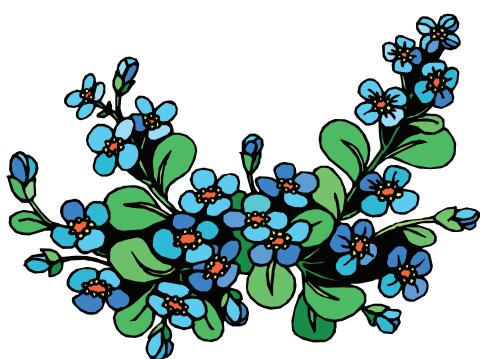
מול ההר הירוק תמייז.

ההר הירוק כל ימאות השנה...

וילדיהם כבר היום הם עליים,
הורינו - שערם הלבין מרוב ימים.
אך צעירים נניה כל בוקר, עת נביט
אל אחים -

אל ההר הירוק תמייז.

ההר הירוק כל ימאות השנה...

אל ארצי

פיילם: רחל
לחן: יהודה שרחר

לא שרותי לך ארצי,
ולא פארחת שמעך
בעיליות גבורה
בשלל קרבות.
רק עץ ידי נטוע
חופי ירדן שוקטים,
רק שביל כבשו רגלי^י
על פניהם שדות.

אך דלה מאד,
ידעת' זאת האם,
אך דלה מאד
מנחות בתרך
רק קול תרעה הגול
בזום יגה האור,
רק בכיכי במטחרים
על עניך.

אל הדר

מילים: שמרית אור
לחן: נורית הרש

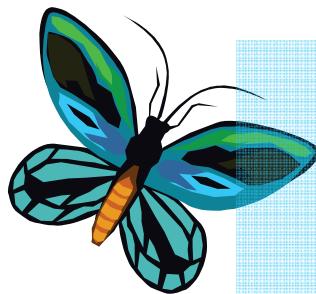
ושוב נצאה אל הדר,
יד ביד לדרך.
בשלשלת זהב.
ושוב נצאה אל הדר,
עם אחד לדרכו.
ושירנו על גב.

עד לשערי רקיע
בוזאי נגע

עד מעט אם לא עכשי.
עד לשערי רקיע
בוזאי נגע
כי דרכנו לא לשוא.

וגם אם ארוכה הדר,
ורבה הדר,
הן כוחם עוד רב.
וגם אם ארוכה הדר,
ורבה הדר,
נעבור בה ייחדי.

עד לשערי רקיע...

שיר לאהבה

מילים: אילית ציוני וגלי ליבר
לחן: גלי ליבר

AIR SHELB NAFACH
חובק את העולם
ובקראייה גדולה
לשיר לאהבה

AIMRHO HECEL AFSHAR
זה לא מאוחר
השחר כבר עלה
זמן לאהבה

ICHUD LEB AL LEB
נפחח ונראה תארו شبשימים
ICHUD LEB AL LEB
נפחח בתקווה לאהבה

WORK AM NAKIN
ובלי שום דואין
בדרכ העולה
זה שיר לאהבה

ICHUD LEB AL LEB...

**זית – זהות יהודית תרבותית בעמק חפר,
המרכז הקהילתי, מועצה אזורית עמק חפר**

רינה ברקאי: 052-3344720
adizayit@gmail.com
עדי נח숀: 054-9290060
talzayit@gmail.com
טל קלאר העברי: 052-5308019

עורכה ועיצוב: הרבה גלית אורן-מורן:
galitore13@gmail.com
טל': 052-4282368